

TARTU MAAKOHUS
REGISTRIOSAKOND
SISSE TULNUD

02.07.2009

26h 104807
EJ

Majandusaasta aruanne

OÜ Büroodisain

Majandusaasta algus: 01. jaanuar 2008. a
Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2008. a

Registrikood: 10084104

Aadress: Silikaadi 4/6
60534, Vahi küla, Tartu vald
Eesti Vabariik

Telefon: +372 7 333 330

Faks: +372 7 333 332

E-mail: info@byroodisain.ee

Interneti kodulehekülg: www.kalender.ee

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	4
JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE.....	4
BILANSS	5
KASUMIARUANNE.....	6
RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	7
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	8
LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	9
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	9
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	13
Lisa 3 Varud	14
Lisa 4 Tütarettevõtte	14
Lisa 5 Materiaalne põhivara	14
Lisa 6 Laenukohustused	16
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	16
Lisa 8 Sihtfinantseerimine	17
Lisa 9 Eraldised	17
Lisa 10 Omakapital	17
Lisa 11 Kapitali- ja kasutusrendid	18
Lisa 12 Müügitulu.....	18
Lisa 13 Müüdud kaupade kulu.....	19
Lisa 14 Muud tegevuskulud.....	19
Lisa 15 Ärikulud ja muud äritulud.....	19
Lisa 16 Finantskulud ja -tulud	19
Lisa 17 Tehingud seotud osapooltega.....	20
Lisa 18 Lisa rahavoogude aruande juurde	20
Lisa 19 Tagatised ja panditud varad	21
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS.....	22
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	23
JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2008 MAJANDUSAASTA ARUANDELE....	24

TEGEVUSARUANNE

2008 . aasta oli OÜ Büroodisain neljateistkümnes tegevusaasta.

Müük ja majanduslik tegevus

Realiseerimise netokäive kahanes võrreldes 2007. aastaga 0,42% ehk 146,9 tuhat krooni. Käibe vähenemine on tingitud tootmistevõime lõpetamisest ning allhanke tegemisest Soome emafirmale maikuus, küll aga kompenseeris seda suurenenud valmistoodangu eksport Leetu ja Rootsi.

Ettevõtte kasum oli 1,56 miljonit krooni, kahanemine 67,8% võrrelduna eelmise majandusaastaga.

<u>Tasuvusnäitajad</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Puhaskasumimarginaal	4.43 %	13.74% (puhaskasum / müügitulu)
Omakapitali tulutase	8.75 %	25.94 % (puhaskasum / omakapital)

Laenud ja liisingud

Aastalõpu seisuga on ettevõttel 1 159 296 krooni ulatuses liisingkohustusi, sellest 268 876 krooni tuleb tasuda 2009. aastal.

Investeeringud

Aruandeaastal soetati põhivara 814 974 krooni eest.

Organisatsioon ja personal

2008. aasta alguses töötas ettevõttes 69, aasta lõpus 20 inimest. Muutus on tingitud asjaolust, et tootmine viidi üle emafirma Ajasto Osakeyhtiö teise Eesti tütarettevõttesse Ajasto Eesti OÜ. Alles jäid töötajad, kes tegelevad tootearenduse ja müügiga.

Juhatus koosneb 2 liikmest, kellest ühele makstud tasu oli 346 364 krooni, töötajate töötasu 4 674 455 krooni.

Osakapital

Osakapital on 1 000 100 krooni.

Audiitorkontroll

Vastavalt ettevõtte nõukogu otsusele on valitud 2008. aasta audiitoriks audiitorfirma Ernst & Young Baltic AS.

2009. aasta eesmärgid

Turuosa hoidmine Eestis, turupositsiooni tugevdamine Läti Vabariigis, sortimendi laiendamine Leedu Vabariigis. Seoses tootmistevõime lõpetamisega saame rohkem tähelepanu pöörata kalendridisainide parendamisele ning turundustevõime aktiivsusele. Kardetavasti mõjutab ka kalendrimüüki majanduslangus, kuid siiski loodame, et langus on väiksem kui teistes majandussektorites.

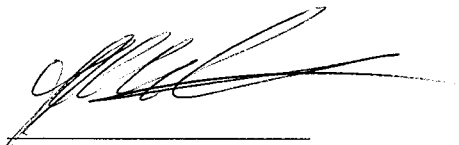

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

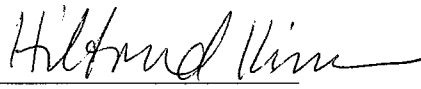
JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Käesolevaga deklareerime oma vastutust lehekülgedel 4 kuni 21 esitatud raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitame, et:

1. raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
2. raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
3. ettevõtte on jätkuvalt tegutsev.

Andras Metsa
Juhatuse liige

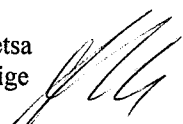
Hiltrud Kinnunen
Juhatuse liige

04.märts 2009. a

BILANSS
Kroonides

Varad	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Käibevara			
Raha		992 987	2 585 652
Nõuded ja ettemaksed	2	23 252 500	17 116 226
Varud	3	3 825 551	3 515 447
Käibevara kokku		28 071 038	23 217 325
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud	4	45 123	45 123
Materiaalne põhivara	5	1 279 326	4 718 905
Põhivara kokku		1 324 449	4 764 028
VARAD KOKKU		29 395 487	27 981 353
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	6,11	352 905	394 784
Võlad ja ettemaksed	7	8 526 660	6 478 451
Sihtfinantseerimine	8	31 521	31 521
Lühiajalised eraldised	9	1 643 186	1 341 693
Lühiajalised kohustused kokku		10 554 272	8 246 449
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised laenukohustused	6,11	966 467	963 021
Sihtfinantseerimine	8	31 521	63 043
Pikaajalised kohustused kokku		997 988	1 026 064
Kohustused kokku		11 552 260	9 272 513
Omakapital			
	10		
Osakapital		1 000 100	1 000 100
Ülekurss		4 129 920	4 129 920
Kohustuslik reservkapital		100 000	100 000
Jaotamata kasum		12 613 207	13 478 820
Omakapital kokku		17 843 227	18 708 840
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		29 395 487	27 981 353

Andras Metsa
Juhatuse liige

For identification purposes only
ERNST & YOUNG
04.03.2009

KASUMIARUANNE

Kroonides, aasta kohta

	Lisa	2008	2007
Müügitulu	12	35 177 269	35 324 205
Muud äritulud	15	54 016	53 727
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	3	-462 174	-14 495
Kaubad, toore, materjal ja teenused	13	-21 534 482	-17 656 334
Mitmesugused tegevuskulud	14	-3 622 637	-2 775 701
Tööjõu kulud		-6 733 730	-8 883 943
Põhivara kulum ja väärtuse langus		-492 997	-561 385
Muud ärikulud	15	-111 740	-8 624
Ärikasum		2 273 526	5 477 450
Finantstulud ja -kulud	16	-67 426	-95 674
Kasum enne maksustamist		2 206 100	5 381 776
Tulumaks	10	-645 060	-528 466
Aruandeaasta puhaskasum		1 561 040	4 853 310

Andras Metsa
Juhatuses liige

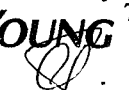
For identification purposes only

 ERNST & YOUNG01.03.2009

RAHAVOOGUDE ARUANNE

Kroonides, aasta kohta

	Lisa	2008	2007
Ärikasum		2 273 526	5 477 450
Korrigeerimised	18	481 104	529 864
Nõuete ja ettemaksete muutus		-6 293 015	-3 268 730
Varude muutus	3	-310 104	-471 601
Kohustuste ja ettemaksete muutus		2 349 701	602 085
Rahavood äritegevusest kokku		-1 498 788	2 869 068
Põhivara müük	5,18	3 576 889	0
Saadud kindlustushüvitis	5	84 757	0
Saadud intressid		3 152	3 430
Rahavood investeerimistegevusest kokku		3 664 798	3 430
Saadud laenud	6	0	750 000
Saadud laenude tagasimaksed	6	-77 821	-1 012 103
Kapitalirendi tagasimaksed	11	-538 805	-482 613
Makstud intressid		-70 334	-99 425
Makstud dividendid	10	-2 426 655	-1 873 652
Makstud dividendide tulumaks	10	-645 060	-528 466
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-3 758 675	-3 246 259
Rahavood kokku		-1 592 665	-373 761
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul		2 585 652	2 959 413
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-1 592 665	-373 761
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul		992 987	2 585 652

Andras Metsa
Juhatuse liigeFor identification purposes only
ERNST & YOUNG⁷
04.03.2009

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

Kroonides

	Osakapital nominaal väärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 31.12.2006	1 000 100	4 129 920	100 000	10 499 161	15 729 181
Dividendide väljakuulutamine	0	0	0	-1 873 652	-1 873 652
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	4 853 311	4 853 311
Seisuga 31.12.2007	1 000 100	4 129 920	100 000	13 478 820	18 708 840
Dividendide väljakuulutamine	0	0	0	-2 426 655	-2 426 655
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	1 561 042	1 561 042
Seisuga 31.12.2008	1 000 100	4 129 920	100 000	12 613 207	17 843 227

Täpsem informatsioon osakapitali kohta on toodud lisas 10.

Andras Metsa
Juhatuses liige

For identification purposes only

 ERNST & YOUNG04.03.2009

LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

OÜ Büroodisain 2008. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi. Eesti hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

OÜ Büroodisain ei ole koostanud konsolideeritud majandusaasta aruannet, tulenevalt raamatupidamise seaduse §-s 29 lubatud eranditest.:

- 1) emattevõtte OY Ajasto osalus on 85% ning;
- 2) OY Ajasto reg. 091096-5 koostab ja avalikustab konsolideeritud aruande
- 3) ülejäänud 15% osalust kuulub juhtkonnale,

Aksionaärid on heaks kiitnud otsuse mitte koostada 2008.a OÜ Büroodisaini konsolideeritud aastaaruannet.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Järgnevalt on välja toodud peamised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

A. Välisvaluutas fikseeritud tehingud

Ettevõtte arvestusvaluutaks on Eesti kroon, mis on ka aruannete esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Eesti Panga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

B. Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

C. Raha ekvivalendid

Raha ekvivalendina kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3 kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, mille kasutamisel ei esine olulisi piiranguid, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning rahaturufondi osakud.

D. Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, millela varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest. Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna ja kajastatakse kasumiaruandes real "kaubad, toore, materjal ja teenused". Kasumiaruande valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutuste summas näidatakse jääkide suurenemist kulude vähendusena ning jääkide vähenemist kulude suurendusena.

E. Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärasel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil ettevõtte võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimustel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulationidega nõutud perioodi jooksul.

Pärast alget arvelevõtmist kajastatakse kõiki finantsvarasid õiglases väärtuses, v.a.:

- a) nõuded teiste osapoolte vastu, mida ettevõtte ei ole soetanud edasimüügi eesmärgil ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud – kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- b) investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (k.a. selliste varadega seotud tuletisinstrumentid) – kajastatakse soetusmaksumuses.

Nõuded ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

Nõuded teiste osapoolte vastu, mida ettevõtte ei ole soetanud edasimüügiks ja lunastustähtajani hoitavad finantsvarad kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta, kusjuures arvesse võetakse igasugune soetamisel tekkinud diskonto või preemia ning tehinguga otseselt seotud kulutused.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus. Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdiseväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna (real "mitmesugused tegevuskulud") ning investeerimistegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude sündmuste korral, mis näitavad, et allahindlus ei ole enam põhjendatud, kajastatakse allahindluse tühistamine kasumiaruandes selle kulu vähendusena, kus allahindlus algselt kajastati.

Intressitulu nõuetelt kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud".

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapooltele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

F. Investeering tütarettevõttesse

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Ettevõtte bilansis on investeering tütarettevõttesse kajastatud soetusmaksumuse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Tütarettevõtte poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele finantstuluna

G. Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana kajastatakse need varaobjektid, mille soetusmaksumus tootmiseadmetel ületab 15 000 krooni ja muud seadmed-masinad (sõidukid, arvutustehnika jne.) ületab 20 000 krooni ning mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla kehtestatud põhivara piirmäära, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et ettevõtte saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti. Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Materiaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised kasulikud eluead:

• Tootmisseadmed	12 aastat
• Sõidukid	5 – 8 aastat
• Muu inventar ja seadmed	3 – 5 aastat.

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida ettevõtte saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Juhul, kui teatud materiaalse põhivara kaetav väärtus on langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis hinnatakse see vara alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus või selle vara neto müügihind, olenevalt kumb on kõrgem. Vara neto müügihinna määramisel kasutatakse ettevõtteväliste ekspertide abi. Allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus".

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ettevõtte ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiotel põhivaraks, mida kajastatakse bilansis eraldi real käibevara rühmas. Müügiotel põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses (miinus müügikulutused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

H. Finantskohustused

Kõik finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

I. Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldi juhul, kui kontsernil lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustuse summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest ning need kajastatakse bilansis summas, mis on bilansipäeva seisuga vajalikud eraldisega seotud kohustuste rahuldamiseks.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on emaettevõtte juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus, on avalikustatud tingimuslike kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

J. Ettevõtte tulu maksustamine

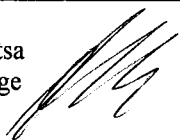
Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Kuni 31. detsembrini 2007. a väljamakstud dividendide osas oli maksumääraks 22/78 ning alates 1. jaanuarist 2008. a on maksumääraks 21/79 netodividendidelt. Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt väheneb alates 1. jaanuarist 2010 tulumaksumäär 1% aastas kuni 18/82-ni peale 1. jaanuari 2012. a väljamakstud dividendidelt. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 10.

Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

K. Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "muud äritulud".

L. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja ettevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% osakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada osakapitali suurendamiseks.

M. Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse rentniku bilansis arvele vara soetusmaksumuses või miinimumrendimaksете nüüdisväärtuses juhul, kui viimane on madalam. Kapitalirendi tingimustel soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara kasulik tööiga või rendiperiood, olenevalt sellest, mis on lühem. Kapitalirendi tingimustel müüdud vara kajastatakse rendileandja bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rendimaksed jagatakse finantskuluks / -tuluks ja rendikohustuse / -nõude tasumiseks selliselt, et intressimäär oleks igal ajahetkel sama.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

	31.12.2008	31.12.2007
Nõuded ostjate vastu	23 174 215	16 998 126
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ostjate vastu ¹	-1 611	-1 217
Viitlaekumised ²	575	816
Maksude ettemaksed	0	3 236
Ettemaksed teenuste eest ³	79 321	115 265
Nõuded ja ettemaksed kokku	23 252 500	17 116 226

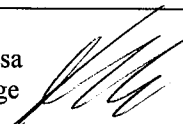
¹ Aruandeperioodil kanti kuludesse lootusetuid nõudeid summas 1 217 krooni (2007: 0 krooni). Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid kanti täiendavalt kuluks 1 611 krooni (2007: 1 217 krooni). Aruandeperioodil laekus eelnevalt bilansist kuludesse kantud lootusetuid nõudeid summas 0 krooni (2007: 998 krooni). Juhatuse hinnangul on bilansipäeva seisuga arvelolevad nõuded ostjate vastu likviidsed.

² Viitlaekumised koosnevad intressinõudest 575 krooni (2007: intressinõue 816 krooni).

³ Ettemaksed teenuste eest kulude lõikes:

	31.12.2008	31.12.2007
kindlustus	15 037	28 985
info	32 552	72 563
reklaam	17 850	0
liikmemaks	1 627	1 462
rent	12 255	12 255
Ettemaksed teenuste eest kokku	79 321	115 265

Lisas 17 on toodud täiendavalt informatsiooni nõuete kohta seotud osapoolte vastu.

Lisa 3 Varud

	31.12.2008	31.12.2007
Tooraine ja materjal	964 401	1 462 218
Valmistoodang	1 323 483	1 785 657
Müügiks ostetud kaubad	1 537 622	267 572
Ettemaksed varude eest	45	0
Varud kokku	3 825 551	3 515 447

Aastalõpu varude inventuuri käigus kanti kuludesse 368 328 krooni väärtuses realiseerimiskõlbmatuid (aegunud) ja kasutamiskõlbmatut kaupu (2007: 333 996 krooni). Samuti on moodustatud reserv vähe liikuvatele materjalidele ja müügiks ostetud kaupadele, mille jääk aastalõpu seisuga on summas 68 769 krooni (2007: 133 136 krooni) mis on kajastatud varude vähendusena. Ettevõtte varusid on kolmandate osapoolte käes vastutaval hoiul bilansilise maksumusega 28 975 krooni (2007: 108 118 krooni).

Lisa 4 Tütarettevõtte

2005 aastal loodi Läti Vabariiki 100 % ettevõtte osalusega tütar-ettevõtte Sia Timer Latvija.

	Sia Timer Latvija	
Asukoht	Läti	
Osaluse %	100	
Põhitegevusala	OÜ Büroodisain kaupade turustamine	
	31.12.2008	31.12.2007
Ettevõtte osa tütar-ettevõtte omakapitalist	336 107	236 495
Bilansiline väärtus	45 123	45 123

Lisa 5 Materiaalne põhivara

	Masina- ja seadmed	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2006	5 826 799	5 826 799
Ostud	525 848	525 848
Soetusmaksumus 31.12.2007	6 352 647	6 352 647
Ostud	814 974	814 974
Müügid	-4 924 790	-4 924 790
Mahakandmised	-445 949	-445 949
Soetusmaksumus 31.12.2008	1 796 882	1 796 882
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2006	-1 072 357	-1 072 357
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	-561 385	-561 385
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2007	-1 633 742	-1 633 742

Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	-492 997	-492 997
Müügid	1 330 983	1 330 983
Mahakandmised	278 200	278 200
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2008	-517 556	-517 556

Jääkväärtus 31.12.2006	4 754 442	4 754 442
Jääkväärtus 31.12.2007	4 718 905	4 718 905
Jääkväärtus 31.12.2008	1 279 326	1 279 326

Täielikult amortiseerunud, kuid veel kasutuses olevate põhivarade soetusmaksumus seisuga 31.12.2008 oli 93 771 krooni (31.12.2007: 156 639 krooni). 2008 aastal kanti täielikult amortiseerunud põhivara maha soetusmaksumuses 445 949 krooni (2007.a: soetusmaksumuses 0). Sealhulgas kanti maha liiklusõnnetuses täielikult hävinud kaubik soetusmaksumuses 169 332 krooni, kindlutushüvitiseks saadi 84 757 krooni.

Ettevõtte on soetanud kapitalirendi korras varaobjekte järgmistes põhivara gruppides (vt la lisa 6):

	Masinad ja seadmed	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2007	2 528 861	2 528 861
Ostud	658 474	658 474
Müügid	-1 336 902	
Mahakandmised	-169 322	-169 322
Soetusmaksumus 31.12.2008	1 681 111	1 681 111
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2007	-915 952	-915 952
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	-383 670	-383 670
Müügid	800 214	800 214
Mahakandmised	88 456	88 456
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2008	-410 952	-410 952
Jääkväärtus 31.12.2007	1 612 909	1 612 909
Jääkväärtus 31.12.2008	1 270 159	1 270 159

Kasutusrendi tingimustel on ettevõtte välja rentinud viis transpordivahendit, mille soetusmaksumused ja jääkväärtused on 31. detsembri seisuga järgmised (vt ka lisa 11):

	Masinad ja seadmed	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2006	95 593	95 593
Soetusmaksumus 31.12.2007	95 593	95 593
Soetusmaksumus 31.12.2008	716 729	716 729
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2006	-19 118	-19 118
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2007	-34 413	-34 413
Akumuleeritud amortisatsioon 31.12.2008	-251 160	-251 160
Jääkväärtus 31.12.2006	76 475	76 475
Jääkväärtus 31.12.2007	61 180	61 180
Jääkväärtus 31.12.2008	465 569	465 569

Andras Metsa
Juhatuse liige

For identification purposes only

ERNST & YOUNG¹⁵
04.03.2008 EY

Lisa 6 Laenukohustused

31.12.2008	Lühiajaline osa	Pikajaline osa 1-5 aastat	Kokku
Lühiajalised laenud ¹	84 029	76 047	160 076
Kapitalirendi kohustus ²	268 876	890 420	1 159 296
Laenukohustus kokku	352 905	966 467	1 319 372

31.12.2007	Lühiajaline osa	Pikajaline osa 1-5 aastat	Kokku
Lühiajalised laenud ¹	77 987	159 909	237 896
Kapitalirendi kohustus ²	316 797	803 112	1 119 909
Laenukohustus kokku	394 784	963 021	1 357 805

¹ Aruandeperioodil pangast laenu ei võetud (2007: 750 000 krooni, intressimääraga 7.75% aastas). Aruandeperioodil tasuti laenu summas 77 821 krooni (2007: 1 012 103 krooni). Laenu tagasimakse lõpptähtaeg on 2010.a.

² Lisas 5 ja 11 on toodud täiendavalt informatsiooni kapitalirendi kohta.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

	31.12.2008	31.12.2007
Ostjate ettemaksed	15 204	12 391
Võlad tarnijatele	7 377 215	4 094 179
Võlad töövõtjatele ¹	379 489	971 763
Maksuvõlad ²	738 658	1 395 516
Muud võlad	16 094	4 602
Võlad ja ettemaksed kokku	8 526 660	6 478 451

Seotud osapoolte kohustuste osas vt lisa 17.

¹ Võlad töövõtjatele jaguneb järgmiselt:

	31.12.2008	31.12.2007
Väljamaksmata töötasu	218 399	498 799
Puhkuse reserv	161 090	472 964
Võlad töövõtjatele kokku	379 489	971 763

² Maksuvõlad jagunevad maksuliikide lõikes järgmiselt:

	31.12.2008	31.12.2007
Käibemaks	404 749	664 921
Üksikisiku tulumaks	107 981	233 514
Sotsiaalmaks	208 673	461 100
Kohustuslik kogumispension	9 606	20 679
Töötuskindlustusmaks	4 933	11 895
Erisoodustuse tulumaks	2 716	3 407
Maksuvõlad kokku	738 658	1 395 516

Lisa 8 Sihtfinantseerimine

31.12.2008	Lühiajaline osa	Pikajaline osa 1-5 aastat	Kokku
Sihtfinantseerimine ¹	31 521	31 521	63 042
Kohustus kokku	31 521	31 521	63 042

31.12.2007	Lühiajaline osa	Pikajaline osa 1-5 aastat	Kokku
Sihtfinantseerimine ¹	31 521	63 043	94 564
Kohustus kokku	31 521	63 043	94 564

31.12.2008

Laekunud sihtfinantseerimine	157 606
Tuluna amortiseeritud sihtfinantseerimine	-94 564
Kohustus kokku	63 042

31.12.2007

Laekunud sihtfinantseerimine	157 606
Tuluna amortiseeritud sihtfinantseerimine	-63 042
Kohustus kokku	94 564

¹ 2006. aastal eraldas Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus ettevõttele 157 606 krooni infrastruktuuri arendamise toetuseks. Juhatuse hinnangule tuginedes amortiseeritakse saadud sihtfinantseerimine 5 aasta jooksul tuludesse.

Lisa 9 Eraldised

OÜ Büroodisain annab õiguse edasimüüjatele tagastada realiseerimiskõlbmatuid kaupu (koolipäevikud ja kalendrid). Toetudes eelmiste aastate müüdud ja tagastatud kaupade kogustele, on vähendatud 2008 realisatsiooni 301 493 krooni ja moodustatud garantiireserv summas 1 643 186 krooni (2007:1 341 693 krooni).

Lisa 10 Omakapital

Seisuga 31.12.2008 jaguneb ettevõtte osakapital summas 1 000 100 krooni (2007:1 000 100) kaheks osaks, millest ühe nimiväärtus on 850 100 krooni ning teise osa nimiväärtus on 150 000 krooni (2007:850 000 ja 150 000 krooni).

2008. aastal kuulutati välja dividende summas 2 426 655 krooni (2007:1 873 652 krooni). Dividendide maksmisega kaasnes tulumaksukulu summas 645 060 krooni (2007: 528 466 krooni), mis on kajastatud kasumiaruandes perioodikuluna.

Ettevõtte potentsiaalne tulumaksukohustus

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2008 moodustas 12 613 207 krooni (2007: 13 478 820 krooni). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena on 2 648 773 krooni (2007: 2 830 552 krooni). Seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 9 964 434 krooni (2007: 10 648 268 krooni).

Lisa 11 Kapitali- ja kasutusrendid

Ettevõtte rendileandjana

Kasutusrendi tingimustel on ettevõtte välja rentinud viis transpordivahendit, millest saadi 2008 a. renditulu 65 231 krooni (2007: 8 966 krooni). Planeeritav renditulu 2009 aastal 125 274 krooni. Lisas 5 on toodud täiendavalt informatsiooni kasutusrendile antud põhivara soetusmaksumuse ja jääkväärtuse kohta.

Ettevõtte rentnikuna

Ettevõtte on kapitalirendi tingimustel soetanud masinaid ja seadmeid ning muid materiaalseid põhivarasid (vaata ka lisa 5). Nimetatud soetustest on kontsernil seisuga 31. detsember järgmised kohustused:

	31.12.2008	31.12.2007
Kohustuse lühiajaline osa - maksetähtajaga kuni 1 aasta	268 876	316 797
Kohustuse pikaajaline osa - maksetähtajaga kuni 1-5 aastat	890 420	803 112
Kapitalirendi võlgnevus kokku	1 159 296	1 119 909
Tasumise lõpptähtaeg	2009-13.a	2008-12.a
Intressimäär	6%	6%
Aruandeperioodi maksed	538 805	482 613
Aruandeperioodi intressikulu	44 797	69 484
Alusvaluutat	EEK	EEK

2008 a. oli ruumide ja auto kasutusrendilepingutest tulenev rendikulu 975 222 krooni (2007: 962 853 krooni - ruumide kasutusrendikulu).

Lisa 12 Müügitulu

Ettevõtte müügitulu jaguneb geograafiliste alade ja tegevusalade lõikes järgmiselt:

Geograafilised piirkonnad	31.12.2008	%	31.12.2007	%
Eesti	24 052 577	68	22 607 093	64
Läti	5 217 867	15	4 730 881	13
Leedu	3 105 155	9	1 917 058	6
Soome	2 655 453	8	6 069 173	17
Rootsi	146 217	0	0	0
Kokku	35 177 269	100	35 324 205	100
Tegevusalad				
Muu kirjastamine	15 728 428	45	24 139 734	70
Ostukaupade müük	13 340 741	38	0	0
Kirjatarvete tootmine	6 108 100	17	10 155 416	30
Kokku	35 177 269	100	34 295 150	100

Lisa 13 Müüdnud kaupade kulu

Kaubad, toore, materjal ja teenused	31.12.2008	%	31.12.2007	%
Kaubad, toore, materjal	-14 305 739	66	-10 400 124	59
Teenused	-7 228 743	34	-7 256 210	41
Kokku	-21 534 482	100	-17 656 334	100

Lisa 14 Muud tegevuskulud

Mitmesugused tegevuskulud	31.12.2008	%	31.12.2007	%
Rent	-560 957	15	-311 176	11
Kindlustus	-108 380	3	-137 770	5
Osutatud teenused	-2 028 602	56	-1 247 937	45
Väikevahendid	-343 381	9	-429 750	15
Kütus, remont ja hooldus	-386 681	11	-474 037	17
Lootusetud laekuvad arved	-1 611	0	-220	0
Muud	-193 025	6	-174 811	7
Kokku	-3 622 637	100	-2 775 701	100

Lisa 15 Ärikulud ja muud äritulud

Muud ärikulud	31.12.2008	%	31.12.2007	%
Kahjum valuutakursi muutustest	-83 130	74	0	0
Liikmemaks	-8 931	8	-8 264	96
Kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest	-19 628	18	0	0
Muud kulud	-51	0	-360	4
Kokku	-111 740	100	-8 624	100

Muud äritulud	31.12.2008	%	31.12.2007	%
Tulu sihtfinantseerimisest (Lisa 8)	31 521	57	31 521	58
Muud tulud	22 495	42	19 766	37
Kasum valuutakursi muutustest	0	0	2 440	5
Kokku	54 016	99	53 727	100

Lisa 16 Finantskulud ja -tulud

Finantstulud ja -kulud	31.12.2008	31.12.2007
Intressid liisingult	-44 797	-69 484
Intressid	-16 369	-16 686
Liisingu lepingutasu	-9 168	-13 255
Intressitulu	2 908	3 751
Kokku	-67 426	-95 674

Lisa 17 Tehingud seotud osapooltega

Ettevõtte on ostnud ja müünud kaupu ja teenuseid järgmistelt(-le) seotud osapooltelt(-le):

Müügid	31.12.2008	31.12.2007
Emaettevõtte (OY Ajasto)	2 655 453	6 069 173
Tütarettevõtte (Sia Timer Latvija)	4 732 193	4 725 705
Emaettevõttega seotud ettevõtte (OÜ Ajasto Eesti)	5 765 201	0
Emaettevõttega seotud ettevõtte (ajasto Almanacksförlaget AB)	146 217	0
Juhtkonna liikmetega seotud ettevõtted	1 561	0

Ostud	31.12.2008	31.12.2007
Emaettevõtte (OY Ajasto)	1 111 637	2 097 707
Juhtkonna liikmetega seotud ettevõtted	682 445	1 221 493
Emaettevõttega seotud ettevõtte (OÜ Ajasto Eesti)	8 690 314	0

Nimetatud tehingutest on ettevõttel seisuga 31. detsember seotud osapoolte vastu ja ees järgmised nõuded ja kohustused (kajastatud ridadel nõuded ostjate vastu ning kohustused tarnijate ees):

Nõuded	31.12.2008	31.12.2007
Emaettevõtte (OY Ajasto) ¹	0	651 873
Tütarettevõtte (Sia Timer Latvija)	6 325 510	5 416 937
Juhtkonna liikmetega seotud ettevõtted	1 561	0
Emaettevõttega seotud ettevõtte (OÜ Ajasto Eesti)	3 757 032	0
Emaettevõttega seotud ettevõtte (Ajasto Almanacksförlaget AB)	146 217	0

Kohustused	31.12.2008	31.12.2007
Emaettevõtte (OY Ajasto)	1 058 977	1 275 383
Juhtkonna liikmetega seotud ettevõtted	0	32 012
Emaettevõttega seotud ettevõtte (OÜ Ajasto Eesti)	4 418 708	0

¹ 2004.aastal omandas OY Ajasto 30%-lise osaluse OÜ-s Büroodisain. Osa eest tasuti osaliselt mitterahalise sissemaksega. Mitterahalise sissemakse varade väärtus on seisuga 31.12.2008 üle antud (2007: 156 500 krooni).

Juhtkonna tasud

Ettevõtte juhatuse liige sai aruandeaastal tasu 346 364 krooni (2007: 322 272 krooni).

Lisa 18 Lisa rahavoogude aruande juurde

Ärikasumi korrigeerimised koosnevad järgmistest mitterahalistest äritegevusega seotud kasumitest ja kahjumitest:

	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Põhivara amortisatsioon	5	492 997	561 385
Kahjum põhivara müügist	15	19 628	0
Sihtfinantseerimisest saadud tulu amortisatsioon	8	-31 521	-31 521
Ärikasumi korrigeerimised kokku		481 104	529 864

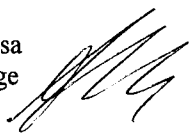

Põhivara soetamine koosneb järgmistest komponentidest:

	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Põhivara ostud ja parendused	5	-814 974	-525 848
Kapitalirendi tingimustel soetatud põhivara	5	658 474	525 848
Mitterahaline sissemakse	17	156 500	0
Põhivara soetused kokku		0	0

Lisa 19 Tagatised ja panditud varad

Aktsiaselts SEB Eesti Ühispank kasuks on 31.12.2008 seisuga seatud kommertspant summas 2 000 000 krooni (31.12.2007 seisuga 2 000 000 krooni).

SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

Büroodisain OÜ osanikele

Oleme auditeerinud Büroodisain OÜ raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2008 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on lisatud meie poolt identifitseerituna käesolevale järeldusotsusele.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õiglane esitamine kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamislike hinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Välja arvatud osas, mida on kirjeldatud lõigus „Märkusega arvamuse avaldamise alus“, viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunde, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Märkusega arvamuse avaldamise alus

Seisuga 31. detsember 2008 kajastab Büroodisain OÜ nõuet tütarettevõtte vastu summas 6,326 tuhat krooni, millest 5,329 tuhat krooni on järeldusotsuse kuupäevaks laekumata. Auditi käigus läbiviidud protseduuride tulemusena ei olnud meil võimalik saada piisavat auditi tõendusmaterjali selle kohta, et nimetatud nõude väärtus ei ole vähenenud.

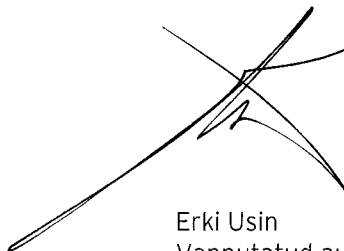
Märkusega arvamus

Meie arvates, välja arvatud nende võimalike paranduste mõju, millised oleksid võinud osutada vajalikuks, kui me oleksime saanud piisava tõendusmaterjali lõigus „Märkusega arvamuse avaldamise alus” kirjeldatud asjaolude kohta, kajastab lisatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Büroodisain OÜ finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tallinn, 4. märts 2009

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ivar Kiigemägi'.

Ivar Kiigemägi
Ernst & Young Baltic AS

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Erki Usin'.

Erki Usin
Vannutatud audiitor

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Juhatus teeb OÜ Büroodisain üldkoosolekule ettepaneku mitte jaotada 2008.aasta puhaskasumit.

Eelmiste perioodide jaotamata kasumi jääk	11 052 167
2008.a. kasum	1 561 040
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamise ettepanekut	12 613 207

Andras Metsa
Juhatuse liige

Hiltrud Kinnunen
Juhatuse liige

04.märts 2009. a

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2008 MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Käesolevaga kinnitame OÜ Büroodisain 2008a. majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust:

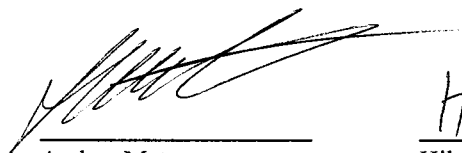
Esa Veikko Vierikko
Nõukogu esimees

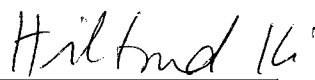
Kristi Metsa
Nõukogu liige

Märten Henrik Sandström
Nõukogu liige

Andras Metsa
Juhatuse liige

Hiltrud Kinnunen
Juhatuse liige

04. märts 2009. a

MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE
KLASSIFIKAATORILE (EMTAK)

EMTAK	Tegevusala	2008
58191	Muu kirjastamine	15 728 428
46901	Spetsialiseerimata hulgikaubandus	13 340 741
17231	Paberist kirjatarvete tootmine	6 108 100
Müügitulu kokku		35 177 269

